

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A.1 α. Σωστό   β. Σωστό   γ. Λάθος   δ. Λάθος   ε. Σωστό

A.2   α

A.3   γ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B.1 Το κύριο χαρακτηριστικό των οικονομικών αγαθών είναι ότι βρίσκονται σε περιορισμένες ποσότητες σε σχέση με τις ανάγκες που ικανοποιούν.

B.2 α. Τα αγαθά μπορούν να έχουν οποιαδήποτε μορφή. Έχουμε υλικά αγαθά, όπως τα τρόφιμα και τα ρούχα, και άυλα αγαθά ή υπηρεσίες, όπως ένα μουσικό κομμάτι, μια διάλεξη. Στα άυλα αγαθά περιλαμβάνονται και διάφορες καταστάσεις ή μορφές ενέργειας, όπως η θερμότητα το χειμώνα, το φως το βράδυ.

β. Μια άλλη διάκριση είναι σε διαρκή και σε καταναλωτά. Διαρκή είναι εκείνα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολλές φορές για τον ίδιο σκοπό, χωρίς να μεταβληθεί η φυσική τους υπόσταση. Π.χ. τα έπιπλα, τα ρούχα, τα αυτοκίνητα, κτλ. Καταναλωτά είναι εκείνα που μόνο μια φορά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό που έχουν παραχθεί. Π.χ. τα τρόφιμα, τα καυσόξυλα, η βενζίνη, τα τσιγάρα κτλ.

γ. Μία πολύ σημαντική διάκριση των αγαθών είναι σε κεφαλαιουχικά (ή επενδυτικά) και σε καταναλωτικά. Κεφαλαιουχικά αγαθά είναι εκείνα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία από την οποία παράγονται άλλα αγαθά. Π.χ. Το τρακτέρ που χρησιμοποιείται στην αγροτική παραγωγή, ο αργαλειός που χρησιμοποιείται για την παραγωγή υφάσματος, το κτίριο ενός εργοστασίου. Γενικά, κεφαλαιουχικά αγαθά είναι τα μηχανήματα, τα κτίρια, τα εργαλεία, οι δρόμοι, τα πλοία, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, κτλ. Καταναλωτικά αγαθά είναι εκείνα που χρησιμοποιούνται για την άμεση ικανοποίηση των αναγκών των ανθρώπων, δηλαδή για κατανάλωση. Π.χ. Τα πορτοκάλια, η γραβάτα, το στερεοφωνικό κτλ. Είναι φυσικό ένα αγαθό να ανήκει σε περισσότερες από μια κατηγορίες. Η σοκολάτα είναι υλικό, καταναλωτό και καταναλωτικό αγαθό. Το ψυγείο είναι υλικό, διαρκές και καταναλωτικό αγαθό. Το πιστήριό του τυπογραφείου είναι υλικό διαρκές και κεφαλαιουχικό αγαθό.

B.3 Επίσης το ίδιο το αγαθό μπορεί να ανήκει σε δύο κατηγορίες, ανάλογα με το σκοπό της χρήσης του. Π.χ. ένα βιβλίο στο σπίτι μας είναι καταναλωτικό αγαθό, ενώ το ίδιο βιβλίο αν ανήκει στη βιβλιοθήκη ενός πανεπιστημίου, είναι κεφαλαιουχικό αγαθό. Το ιδιωτικό αυτοκίνητο μιας οικογένειας είναι καταναλωτικό αγαθό, ενώ το ίδιο αυτοκίνητο, αν ανήκει σε μια εταιρεία είναι κεφαλαιουχικό αγαθό.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ**ΘΕΜΑ Γ**

Γ.1 για $L = 1$: $VC = W \cdot L + c \cdot Q \Leftrightarrow 7.560 = 2.520 \cdot 1 + c \cdot 4 \Leftrightarrow c = 1.260$ χρηματικές μονάδες

όπου c είναι το κόστος πρώτων υλών ανά μονάδα προϊόντος

Γ.2 για $L = 2$: $VC = 2.520 \cdot 2 + 1.260 \cdot 10 = 17.640$ χρηματικές μονάδες
 $TC = FC + VC \Leftrightarrow FC = 23.840 - 17.640 = 6.200$ χρηματικές μονάδες

για $L = 0$: $VC = 0$ και $TC = FC = 6.200$ χρηματικές μονάδες

για $L = 1$: $TC = 7.560 + 6.200 = 13.760$ χρηματικές μονάδες

για $L = 3$: $TC = 30.240 + 6.200 = 36.440$ χρηματικές μονάδες

για $L = 4$: $VC = 2.520 \cdot 4 + 1.260 \cdot 28 = 45.360$ χρηματικές μονάδες

για $L = 5$: $TC = 63.000 + 6.200 = 69.200$ χρηματικές μονάδες

για $L = 6$: $VC = 2.520 \cdot 6 + 1.260 \cdot 48 = 75.600$ χρηματικές μονάδες

για $L = 7$: $TC = 85.680 + 6.200 = 91.880$ χρηματικές μονάδες

για $L = 8$: $VC = 2.520 \cdot 8 + 1.260 \cdot 56 = 90.720$ χρηματικές μονάδες

L	Q	VC	TC
0	0	0	6.200
1	4	7.560	13.760
2	10	17.640	23.840
3	18	30.240	36.440
4	28	45.360	51.560
5	40	63.000	69.200
6	48	75.600	81.800
7	54	85.680	91.880
8	56	90.720	96.920

Γ.3 $MC = \frac{85.680 - 75.600}{54 - 48} = 1.680$ χρηματικές μονάδες

$1.680 = \frac{85.680 - VC}{54 - 50} \Leftrightarrow VC_{50} = 78.960$

$MC = \frac{90.720 - 85.680}{56 - 54} = 2.520$ χρηματικές μονάδες

$2.520 = \frac{90.720 - VC}{56 - 55} \Leftrightarrow VC_{55} = 88.200$

Q	VC	MC
48	75.600	
50		
54	85.680	1.680

Q	VC	MC
54	85.680	
55		
56	90.720	2.520

Το κόστος της επιχείρησης θα μειωθεί κατά : $VC_{55} - VC_{50} = 88.200 - 78.960 = 9.240$ χρημ. μονάδες

- Γ.4** Όταν $Q = 56$ ισχύει $VC = 90.720$ χρηματικές μονάδες
 Αν μειωθεί το κόστος κατά 8.400 χρηματικές μονάδες, θα πρέπει να ισχύει :
 $VC' = 90.720 - 8.400 = 82.320$ χρηματικές μονάδες

$$1.680 = \frac{85.680 - 82.320}{54 - Q} \Leftrightarrow Q = 52$$

Άρα, η παραγωγή πρέπει να ελαττωθεί κατά :
 $56 - 52 = 4$ μονάδες

Q	VC	MC
48	75.600	
	82.320	
54	85.680	1.680

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

- Δ.1** Θα υπολογίσουμε το αρχικό σημείο ισοροπίας :

$$Q_D = Q_{S1} \Leftrightarrow 100 - 5 \cdot P = 40 + 5 \cdot P \Leftrightarrow P_0 = 6 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$Q_0 = 100 - 5 \cdot 6 = 70 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

Παρατηρούμε ότι η τιμή ισοροπίας αυξήθηκε από 6 σε 8 χρηματικές μονάδες και η ποσότητα ισοροπίας μειώθηκε από 70 σε 60 μονάδες προϊόντος. Άρα η προσφορά μειώθηκε και αυτό οφείλεται στις **δυσμενείς καιρικές συνθήκες**.

- Δ.2** Για $P = 6$ έχουμε $Q_D - Q_{S2} = 20 \Leftrightarrow 70 - Q_{S2} = 20 \Leftrightarrow Q_{S2} = 50$

$$Q_{S2} = \gamma + \delta P$$

$$60 = \gamma + \delta \cdot 8$$

$$50 = \gamma + \delta \cdot 6$$

$$\Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \gamma = 20 \\ \delta = 5 \end{array} \right\}$$

$$\Leftrightarrow Q_{S2} = 20 + 5 \cdot P$$

- Δ.3** $E_S = \frac{60 - 50}{8 - 6} \cdot \frac{6}{50} = 0,6$ **ανελαστική** γιατί $0,6 < 1$

- Δ.4** Επιβλήθηκε ανώτατη τιμή $P_A = 6$. Χρησιμοποιώντας τη συνάρτηση ζήτησης και τη νέα συνάρτηση προσφοράς έχουμε :

$$Q_{D(\text{για } P')} = Q_{S2(\text{για } P_A)} \Leftrightarrow 100 - 5 \cdot P' = 50 \Leftrightarrow P' = 10 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

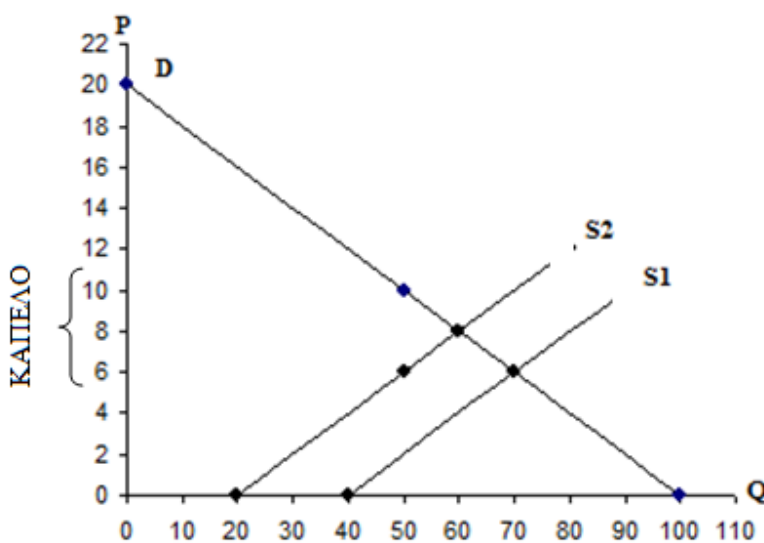
Το «καπέλο» θα είναι $P' - P_A = 10 - 6 = 4$ χρηματικές μονάδες

Δ.5 Αντικαθιστώντας στις συναρτήσεις $Q = 0$ και $P = 0$, βρίσκουμε τα σημεία τομής των ευθειών με τους δύο άξονες. Έτσι, με τα σημεία ισορροπίας, την ανώτατη τιμή και το πιθανό «καπέλο» προκύπτουν οι ακόλουθοι πίνακες.

P	Q_D
0	100
6	70
8	60
10	50
20	0

P	Q_{S1}
0	40
6	70

P	Q_{S2}
0	20
6	50
8	60

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ οικονομολόγος – εκπαιδευτικός – www.economics.edu.gr